

Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége

www.tehetsegpont.hu

1507 Budapest, pf. 1.
1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 4-6. II. em./1.
Tel/FAX: 222-0517

Prof. Csermely Péter, elnök
Simmelweis Egyetem
Orvosi Vegytani Intézet
csermely@eok.sote.hu

Dr. Dux László

helyettes államtitár

NEFMI Felsőoktatásért és

Tudománypolitikáért Felelős Helyettes Államtitkárság

Budapest

Szalay u. 10.

1051

Budapest, 2010. december 2.

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnökeként a Tanács felsőoktatásban érintett tagszervezeteivel konzultálva a Felsőoktatási Törvény koncepciójának tehetséggondozással kapcsolatos részeiről az alábbi véleményt fogalmazom meg.

1. A koncepció a tehetséggondozást előtérbe helyező felsőoktatás lehetőségét teremti meg.
2. A javaslat egyértelműen elkötelezett a tehetséggondozás iránt és igen helyeslendő, hangsúlyos elemként foglalkozik a szakkollégiumok helyzetével és támogatásával. A javaslat részletes kifejtésekor azonban lényeges pontoknál kimaradtak a tudományos diákkörök (TDK). Ezen, legszélesebb körű és legnagyobb magyar hagyományú, Hungaricumként is számon tartott tehetséggondozási szervezeti keret intézményi szerepének meghatározása és működési feltételeinek megteremtése nélkül a kitűzött cél nem valósítható meg.
3. A Tanács javasolja, hogy a Kormány jogszabályban is rögzített módon teremtsen meg a TDK intézményi műhelymunkájának, valamint intézményi és országos működésének szervezeti és – költségvetésben is biztosított – kiszámítható anyagi feltételeit.

A fenti általános észrevételeknek megfelelő szövegszerű javaslatainkat a melléklet tartalmazza.

Őszinte nagyrabecsüléssel:

(Prof. Csermely Péter)

a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke
a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége elnöke

A Szövetség és a Tanács tagjai: Amőba Alapítvány (Erdély), Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete, Aranyelme Egyesület, Bethlen Gábor Alapítvány (Nagyenyed, Erdély), Bolyai Műhely Alapítvány, Bolyai Farkas Alapítvány a Magyarul Tanuló Tehetségekért (Zenta, Vajdaság), Csányi Sándor Alapítvány a Gyermekekért, Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet, Kocka Kör (Debrecen), Kutató Diákok Országos Szövetsége, Kutató Diákokért Alapítvány, Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája (Zalabér), Kutató Tanárok Országos Szövetsége, Logos Alapítvány, Magyar Innovációs Alapítvány, Magyar Innovációs Szövetség, Magyar Tehetséggondozó Társaság, Magyarországi Református Egyház, MATFUND Középiskolai Matematikai és Fizikai Alapítvány, Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület (Erdély), Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Országos Tudományos Diákköri Tanács, Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Talentum Műhely (Győr), Tehetségpártolók Baráti Köre, Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete

Melléklet

Szövegszerű javaslatok az új felsőoktatási törvény koncepciójához

(a koncepció tematikájához illeszkedő sorrendiségben az oldalszám és a szöveggörnyezet megjelölésével, a javasolt szövegrészek **vastag betűs** kiemelésével)

1. oldal

Új tézisek a felsőoktatási törvény koncepciójában

1. A felsőoktatás közszolgálat, mely a képzettségi szintnek az állampolgárok széles körét érintő emelésével, **a kiemelkedő tehetségek megkülönböztetett támogatásával** a jelen és a jövő nemzedékeinek érdekeit szolgálja.

2. oldal

Alapelvek

A felsőoktatás küldetése és célja részben új pontként jelenjék meg (a mostani 3. és 4. pont között):

– **a tehetséggondozás, a diáktudományos tevékenység támogatása**

8. oldal

A felsőoktatási intézmény alapítása, átalakítása, megszüntetése

Az intézmény működése, minőségbiztosítása, belső ellenőrzése és vezetése

1. A felsőoktatási intézmény legfőbb döntéshozó szerve a szenátus. A szenátus tagjai a rektor, a karok dékánjai, a karok egy-egy választott oktatója, az oktatói (professzori) tanács választott elnöke, az egyetemi doktori tanács választott elnöke, a nem oktatói státuszban lévő dolgozók egy képviselője és a doktoranduszok egy képviselője, **állandó meghívottja az intézményi TDT-tanács elnöke.**

11. oldal

A képzés

Az akadémiai alapképzést követően a 4 féléves mesterképzésben tanulmányi teljesítményhez kötött feltétel teljesítése esetén **(előnyt jelent a tudományos diákköri tevékenység)** lehet folytatni a tanulmányokat, a képzés abszolutóriummal és szakdolgozattal zárul.

14. oldal

Tehetséggondozás

A felsőoktatási intézmények feladata a tehetséggondozás: a szakmai, működési területükön többletteljesítményre képes diákok felismerése, szakmai, művészeti, sport előmenetelük követése, segítése. Ezen tevékenységük során együttműködnek középiskolai tehetséggondozó szervezetekkel, programokkal. Saját területükön szakköröket, tanulmányi versenyeket, tudományos diákköröket, szakkollégiumokat működtetnek, elősegítik a kiemelkedő teljesítményt felmutató hallgatók bekapcsolódását a hazai és nemzetközi tudományos, művészeti, sportéletbe. Külön jogszabályban meghatározott eszközökkel járulnak hozzá a kiemelkedő szakmai, művészeti, sportteljesítményre képes hallgatók tanulmányi kötelezettségeinek egyszerűsített, gyorsított, magas színvonalú teljesítéséhez, kutatói, művészi pályán, illetve a sportélet területén való megtartásukhoz, a

tehetséggondozásban eredményesen részt vevő oktatók munkájának elismeréséhez.

A felsőoktatási intézmény tehetséggondozás céljából **tudományos diákköröket és szakkollégiumokat** működtethet.

A tudományos diákkörök (TDK) általában karokon működő tudományos műhelyek, amelyek a kutatás iránt elkötelezett hallgatók és oktatók együttműködésén alapulnak. A tudományos diákkörök működésének feltételeit az intézmények szervezeti és működési szabályzatukban rögzítik. Az intézmény a tudományos diákköri kutatás és a TDK-tanácsok lehetőségeinek bővítésével ösztönzi e tevékenységet.

Szakkollégium működhet az intézményi kollégium részeként, vagy önálló szervezeti egységként. A szakkollégiumok tagjai lehetnek bentlakó vagy külsős diákok, a szakkollégium igazgatóját legfeljebb négy évre a rektor pályázat alapján nevezi ki. A kinevezés legfeljebb egy alkalommal meghosszabbítható.

A tudományos diákkör szakmai tehetséggondozó programjának minősítését az intézmény az Országos Tudományos Diákköri Tanácstól (OTDT), a szakkollégium a szakmai, kulturális és sportprogramjának, tehetséggondozó tevékenységének akkreditálását a MAB-tól kérheti. A TDK nyilvános minősítő fóruma az OTDT által két évente megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencia. Az OTDT által elismert tudományos diákkörök és az akkreditált szakkollégiumok miniszteri rendeletben meghatározott mértékű külön támogatást kapnak.

15. oldal

A hallgatók

A hallgatók felvétele – külön jogszabályban meghatározott módon – a középiskolai és az érettségi eredmények, továbbá egyéni teljesítmények alapján összeállított rangsor és a szóbeli meghallgatás alapján történik. Adott szakra minden felsőoktatási intézményben azonos felvételi követelmények teljesítésével lehet bejutni. **Az igazolt és eredményes, felsőoktatási intézményhez kötődő középiskolai kutató diáktevékenységet az intézményválasztás teljesítése és a felvételi során figyelembe kell venni.**

16. oldal

A felvétel a mesterképzésre egy, **a szakkollégiumi és diáktudományos tevékenységet is mérlegelő** sorrenden alapuló felvételi rendszerben történik, amelyben az intézmény saját, átlátható, nyilvános és ellenőrizhető szempontrendszer alapján rangsort alakít ki a hozzá első és második helyen jelentkezők között.

17. oldal

A törvény meghatározza a hallgatói jogok és kötelezettségek legfontosabb körét. Megjegyzés: **(amelyek közé a tehetséggondozás lehetőségének igénybevétele is beletartozik).**

20. oldal

A finanszírozás

A fent részletezett támogatási arányoktól függetlenül folyósítja a fenntartó az állami egyetemeknek a doktori iskolák, **az állami egyetemeknek és főiskoláknak a tudományos diákkörök** és a szakkollégiumok normatíváját.

23. oldal

(A felsőoktatás irányítása)

A felsőoktatás egyes részfeladatainak ellátását segíti az Országos Doktori Tanács, valamint az Országos **Tudományos Diákköri Tanács**.

41. oldal

(6. sz. melléklet)

Az egyetemi oktatók és a főiskolai oktatók kinevezésének feltételei között javasoljuk, hogy mindenhol jelenjék meg az alábbi kitétel:

– **aktív részvétel a tehetséggondozásban.**

51. oldal

(12. sz. melléklet)

12. Tehetséggondozás, a **tudományos diákköri és szakkollégiumi pályázat és támogatási rendszer**

Megjegyzés a 12. melléklethez kapcsolódóan:

A 12. sz. melléklet tartalmazza azon háttér jogszabályokat, amelyek kidolgozása a törvénnyel egyidejűleg történik. A felsorolásban szerepel (18. pont) az Országos Tudományos Diákköri Tanács működésére vonatkozó jogszabály is. A lehetőség szerinti legmagasabb szintű háttér jogszabályban szükséges rendezni az Országos Tudományos Diákköri Tanácsnak és a Tanács operatív szervezetének, az OTDT Titkárságának működési feltételeit és finanszírozását, valamint az Országos Tudományos Diákköri Konferencia megrendezéséhez szükséges, a központi költségvetésből biztosított forrás kérdését is.

(E két feladat világosan elkülönül az intézményi tudományos diákkörök – közvetlenül az intézményeknek juttatott – normatívájától.)

Az OTDT közreműködése a fenti 12. és 18. valamint a 23. (alapfogalmak) pontokban szereplő jogszabályok előkészítésében indokolt.